

9. marts 2020
Sagsnr.: 19/06337
Klagenummer.: 1004605
SKJ

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

ÆNDRING, STADFÆSTELSE OG AFVISNING af klage i sag om dispensation til etablering af saunatønde og badebro inden for søbeskyttelseslinjen i Mariagerfjord Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, jf. § 65, stk. 1, jf. § 78, stk. 1, 1. pkt. og efter naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 2, jf. § 78, stk. 1, 1. pkt.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer den del af Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 9. juli 2019, som vedrører dispensation til etablering af en saunatønde inden for søbeskyttelseslinjen på matr. nr. F1

, til et afslag. Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster den del af Mariagerfjord Kommunes afgørelse, som vedrører dispensation til opførelse af en badebro på ejendommen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klagen over Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 9. juni 2019 om dispensation til etablering af en badebro inden for søbeskyttelseslinjen på matr. nr. F1

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelserne er den 29. juli 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af V1 .

Klager har navnlig anført, at

- afgørelsen er i strid med praksis vedrørende mindre byggeri ved Snæbum Sø,
- Mariagerfjord Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelige undersøgelse af flora og fauna i området, og
- Mariagerfjord Kommunes behandling af sagen har været mangelfuld, idet kommunen ikke har foretaget høring af Danmarks Naturfredningsforening.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Ejendommen, hvor saunatønden ønskes opført, er på ca. 1834 m² og er i sin helhed omfattet søbeskyttelseslinjen. Det fremgår af BBR og luftfotos, at der på ejendommen ligger et forsamlingshus på ca. 292 m². Omkring forsamlingshuset er der etableret parkeringsarealer, og på den sydlige del af ejendommen findes en legeplads. Et mindre vandløb løber på tværs af den nordlige del af ejendommen.

Mod nord og syd afgrænses ejendommen af ubebyggede arealer og mod vest af den offentlige vej, Søvangen. På den modsatte side af Søvangen, findes en mindre sø og mose, der begge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Mod øst afgrænses ejendommen af en naboejendom, hvor Snæbum Sø er beliggende, og hvor badebroen ønskes opført. Begge ejendomme er beliggende i landzone.

Området ved søens vestende består, ud over forsamlingshuset, af åbne arealer med græsbevoksning, der brydes af spredte træer og buske. En del af området er mose beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, ligesom også Snæbum Sø er beskyttet i medfør af samme bestemmelse. Desuden ligger Snæbum Kirke omkring 80 m sydøst for forsamlingshuset.

De fleste arealer langs søens bred er ubebyggede og præget af bevoksning med græs eller træer. Desuden er nærområdet omkring Snæbum Sø let kuperet, og ud over landsbyen Snæbum findes spredte gårde, der er omgivet af opdyrkede marker.

Af Mariagerfjord Kommunes Kommuneplan 2016 fremgår det, at området bl.a. er udpeget som badevandssø, større sammenhængende landskab, lavbundsareal, bevaringsværdigt landskab og som økologisk forbindelse, der skal sikre sammenhæng med den nærliggende Simested Å.

Der er ca. tre km fra ejendommen til nærmeste Natura 2000-område.⁴

2.2 Den påklagede afgørelse

Mariagerfjord Kommune har den 9. juni 2019 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3 truffet afgørelse om dispensation til opførelse af badebroen og har den 9. juli 2019 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 16 truffet afgørelse om dispensation til opførelse af saunatønden og badebroen.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Vinterbadelaugget Snæbum den 22. maj 2016 har ansøgt Mariagerfjord Kommune om dispensation til opførelse af en saunatønde på 4 x 2,38 m og et areal på 9,5 m³. Videre fremgår det, at saunatønden ønskes opført ca. 20 m vest for søbredden og ca. 8 m nordøst for forsamlingshuset, samt at den vil kunne benyttes af de badende fra vinterbadelaugget.

Ifølge ansøgningen ønsker vinterbadelaugget desuden at opføre en badebro med en samlet længde på 8,4 m, hvor der yderst vil være en platform på 2,4 x 1,2 m. Badebroen ønskes opført ved søens bred, ca. 30 m øst for forsamlingshuset, og planlægges fæstnet på land med kæder og jordspyd.

Mariagerfjord Kommune har i sin afgørelse lagt vægt på, at formålet med det ansøgte er i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens formål om bl.a. at give befolkningen adgang til at færdes og opholde sig i naturen, samt at forbedre mulighederne for friluftslivet, jf. naturbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, nr. 3.

Herudover har Mariagerfjord Kommune lagt vægt på, at det fremgår af den juridiske litteratur, at søbeskyttelseslinjen forudsættes administreret mindre restriktivt end strand- og fortidsmindebeskyttelseslinjen, og at søens omgivelser ikke er uberørte, idet der findes landsbybebyggelse langs søens bred. Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil virke skæmmende eller ændre på områdets landskabelige kvaliteter, samt at det ansøgte ikke vil ændre væsentligt på indblikket til Snæbum Sø.

For så vidt angår dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3, har Mariagerfjord Kommune anført, at det skønnes, at det ansøgte ikke vil medføre en afgørende påvirkning af området. Dispensationen er meddelt på vilkår af, at broen anlægges med en landsgangbro og 3 pontoner, at broen ikke er mere end 1,2 meter bred og 8,5 meter lang, samt at forankringen

⁴ Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14 og F 24 i Natura 2000-plan 2016-2021 for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk.

sker med 2 spyd på land og i vandet via kæder med betonklodser på søens bund.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at Mariagerfjord Kommune i sin sagsbehandling ikke har forholdt sig til præcedensvirkningen af Naturklagenævnets afgørelse af 31. marts 2008 (NKN-1322-0004), idet det er klagers opfattelse, at afgørelsen er principiel i forhold til byggeri omkring Snæbum Sø. I afgørelsen har Naturklagenævnet meddelt afslag på lovliggørende dispensation fra søbeskyttelseslinjen til opsætning af et drivhus på ca. 6 m² beliggende på en ejendom i den modsatte ende af søen.

Af Naturklagenævnets afgørelse fremgår, at et flertal på fem ud af nævnets ni deltagende medlemmer fandt, at ønsket om at etablere et mindre drivhus ikke var en tilstrækkelig tungtvejende grund til at tilsidesætte de generelle beskyttelseshensyn bag søbeskyttelseslinjen. Naturklagenævnet lagde her ved bl.a. vægt på hensynet til præcedens, da en dispensation vil kunne få betydning for fremtidige lignende sager om etablering af småbygninger på ejendomme inden for søbeskyttelseslinjen omkring Snæbum Sø.

Naturklagenævnet fandt videre, at det ansøgte i sig selv kun medførte en begrænset påvirkning af området, men at mange lignende dispensationer kunne føre til en samlet landskabelig påvirkning af området, der ville være i strid med formålet bag søbeskyttelseslinjen.

Det er videre klagers opfattelse, at Mariagerfjord Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig undersøgelse af det ansøgte påvirkning af områdets flora og fauna, idet kommunen kun besigtigede området en enkelt formiddag. Ifølge klager er det nødvendigt at undersøge søen i mindst et år for at få et retvisende indtryk af dyre- og plantelivet i og omkring søen.

Herudover har klager anført, at Mariagerfjord Kommunes sagsbehandling har været mangelfuld, idet Danmarks Naturfredningsforening ikke er blevet hørt i forbindelse med kommunens behandling af sagen.

Klager har, med henvisning til en mail fra kommunens byggesagsbehandler, anført, at kommunen har stillet krav om, at der findes ordentlige toiletfaciliteter ved badestedet. Klager har endvidere anført, at dette krav ikke er opfyldt, idet hverken forsamlingshusets eller kirkens toiletter kan benyttes af vinterbadelaugets medlemmer. Ifølge klager har vinterbadelaugets formand tilbudt, at dennes private toilet kan benyttes af laugets medlemmer, men det er klagers opfattelse, at dette ikke opfylder kravet til toiletfaciliteterne, da disse ikke altid vil være tilgængelige.

2.4 Mariagerfjord Kommunes bemærkninger til klagen

Mariagerfjord Kommune har i bemærkninger af 19. august 2019 til klagen anført, at både dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 og § 16 har

været sendt til Danmarks Naturfredningsforening, og at dette fremgår af begge dispensationer.

Herudover har Mariagerfjord Kommune bemærket, at kommunen har foretaget en besigtigelse af søen i overensstemmelse med kommunens normale praksis. Det er kommunens opfattelse, at der ikke normalvis foretages længerevarende undersøgelse i denne type sager, og at kommunen har haft et tilstrækkeligt oplyst grundlag til at meddele dispensationen.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

For så vidt angår klagen over Mariagerfjord Kommunes dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, følger det af naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1, at klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Mariagerfjord Kommunes afgørelse er meddelt den 9. juni 2019. Klagefristen udløb derfor den 8. juli 2019.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at klagen er indkommet efter klagefristens udløb, hvorfor nævnet afviser at realitetsbehandle klagen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke foreligger oplysninger om undskyldelige omstændigheder, som kan føre til, at nævnet behandler klagen trods fristoverskridelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har herved lagt vægt på, at klagefristen på 4 uger fremgår af afgørelsen, og at nævnets praksis med hensyn til klagefrister er restriktiv. En klage, der er indgivet efter udløbet af klagefristen, vil således som udgangspunkt blive afvist, også selvom der er tale om overskridelse med blot en enkelt dag.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Efter naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne eller lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra søer på 3 ha (søbeskyttelseslinjen).

Hovedformålet med søbeskyttelseslinjerne er at sikre søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv.

Naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, er en forbudsbestemmelse, der suppleres af en række undtagelser i stk. 2 og stk. 3.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den ansøgte saunatønde ikke er omfattet af undtagelsen fra forbuddet i naturbeskyttelsesloven. Nævnet har herved lagt vægt på, at den ansøgte saunatønde ikke ønskes opført i tilknyt-

ning til en bolig, og derfor ikke er omfattet af undtagelsen vedrørende mindre bygninger i naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 3. Da det ansøgte ikke er omfattet af en undtagelsesbestemmelse, kræver det dispensation fra forbuddet, som kommunen kan meddele, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1. Det beror på et konkret skøn, om der er en tilstrækkelig tungtvejende grund til at dispensere fra forbuddet.

Ved vurderingen af, om der kan meddeles dispensation, er det efter Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis afgørende, om formålet med det ansøgte er så væsentligt, at den generelle beskyttelsesinteresse bør vige.

Efter praksis har det også betydning, om en dispensation kan medføre præcedens i strid med formålet med forbuddet. I vurderingen af den enkelte sag indgår derfor overvejelser om, hvilken betydning en dispensation kan få for fremtidige sager. Hvis der meddeles dispensation, skal andre lignende sager som udgangspunkt behandles på samme måde. Efter praksis vejer den generelle beskyttelsesinteresse tungt, uanset at den enkelte sag kan have begrænset betydning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ud fra en samlet vurdering af sagen, at der ikke foreligger forhold, der kan begrunde en dispensation til det ansøgte.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har vurderet, at saunatønden grundet dens størrelse og placering tæt på søen vil forringe værdien og oplevelsen af søen som landskabselement, herunder indsynet til søen fra den offentlige vej, Søvangen. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at arealerne nærmest Snæbum Sø, ifølge luftfotos, fremstår uberørte og friholdt for bebyggelse, samt at bygningerne på de bebyggede ejendomme rundt om søen er placeret væk fra søbredden.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har desuden lagt vægt på, at området ifølge Mariagerfjord Kommunes kommuneplan bl.a. er udpeget som et større sammenhængende landskab, bevaringsværdigt landskab og som økologisk forbindelse, og at offentligheden ikke vil have adgang til saunatønden, der kun vil være tilgængelig for personer med tilknytning til vinterbadelaug.

Videre har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at en dispensation vil kunne få betydning for fremtidige sager om opførelse af mindre bygninger og anlæg, såvel i dette område som andre lignende steder, samt at hidtidig praksis, vedrørende mindre bygninger omkring Snæbum Sø, er restriktiv.

For så vidt angår den del af badebroen, der befinder sig inden for søbeskyttelseslinjen, finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at en badebro med den konkrete placering og udformning ikke medfører en sådan negativ påvirkning af værdien og oplevelsen af søen som landskabselement, at der bør

gives afslag på dispensation. Nævnet har herved lagt vægt på, at der tale om et mindre anlæg med en begrænset højde. Nævnet har desuden lagt vægt på, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig påvirkning indsynet til Snæbum Sø.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder desuden, at Mariagerfjord Kommune ikke har foretaget sagsbehandlingsfejl ved ikke at høre Danmarks Naturfredningsforening, idet foreningen ikke er part i nærværende sag.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer den del af Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 9. juli 2019, som vedrører dispensation til etablering af en saunatønde inden for søbeskyttelseslinjen på matr. nr. F1

, til et afslag. Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster den del af Mariagerfjord Kommunes, som vedrører dispensation til opførelse af en badebro på ejendommen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klagen over Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 9. juni 2019 om dispensation til etablering af saunatønde og badebro inden for søbeskyttelseslinjen på matr. nr. F1